

Catalunya afronta el repte de liderar el sector de salut europeu

FOTOS: FERRAN GARCIA

Experts reunits per *La Vanguardia* i La Unió adverteixen dels desafiaments que qüestionen la sostenibilitat del sistema sanitari i advoquen per blindar-lo davant dels discursos populistes

MONTSERRAT BALDOMÀ
Barcelona

La salut és un pilar fonamental de l'estat del benestar. Així i tot, els sistemes de salut afronten una crisi de sostenibilitat perquè les necessitats i els costos creixen més que els recursos públics que s'hi poden destinar. La situació afecta molts països, Espanya inclosa: llistes d'espera, falta de professionals, condicions laborals precàries, infrafinançament, necessitats no cobertes... Catalunya tampoc no és aliena a aquesta situació, però gaudeix d'un model singular, basat en la concertació, amb protagonisme de la societat civil, que permet ser una mica més optimistes. Amb tot, és igualment necessària una transformació per fer front als

reptes de present i de futur, atendre les noves i creixents necessitats i fer realitat l'opunitat de liderar un model europeu de desenvolupament sostenible, amb la salut, el benestar, la innovació i l'equilibri territorial com a vectors estratègics.

En col·laboració amb La Unió, Associació d'Entitats Sanitàries i Socials de Catalunya, Diàlegs *La Vanguardia* va reunir un grup d'experts para analitzar la situació del sector, les seves expectatives de futur i les reformes que s'han d'emprendre. Van participar en la taula rodona Roser Fernández, directora general de La Unió; Núria Mas, professora d'IESE Business School i titular de la Càtedra Jaime Grego de Global Healthcare Management; Antoni Trilla, metge consultor sènior de

l'Hospital Clínic i degà de la Facultat de Medicina i Ciències de la Salut de la UB; Manel Peiró, director de l'Institute for Healthcare Management d'EsadeGov, i Joan Maria Morros, degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya i cap d'Informatius de RAC1. Els ponents es van

mostrar convençuts que Catalunya té l'estructura necessària perquè el sector salut, gràcies a un model singular i un ecosistema potent, sigui un referent a Europa.

“Hem d'apostar pel sector salut amb la mateixa intensitat que es fa amb l'automòbil, el

Seguretat estratègica.

Un 80% dels principis actius i de la tecnologia mèdica ve de la Xina i l'Índia, així que apostar

pel sector salut no només aporta progrés econòmic i social, sinó també seguretat estratègica

turisme i la construcció”, va emfatitzar Fernández, que va recordar que un estudi del Consell de Treball, Econòmic i Social de Catalunya (CTESC) el situa com el tercer sector productiu en generació de valor afegit i ocupació. “I la creació d'ocupació digna”, va continuar, “és la millor política social que pot fer un país. És un exemple clar que no cal enfrontar política econòmica amb política social”, va afegir, en una reflexió compartida per la resta d'experts. “Tenim les possibilitats per fer un salt quàntic cap endavant, però, si no ens posem d'acord i l'encertem, ens passaran a davant”, va advertir Peiró. Un argument que va compartir Trilla, per a qui tota aquesta investició que es concentra en els *hubs* internacionals que atreu Catalunya, a més d'ajudar

50 anys de compromís amb la salut i el benestar

Sota el lema *Tenim Història, Som Futur*, aquest any, La Unió celebra cinc dècades d'existència com a agent social de referència de la pluralitat i la transversalitat d'una xarxa de provisió sanitària i social singular, amb més de 115 entitats, 750 dispositius i 70.000 professionals a tot Catalunya, que, des del compromís amb les polítiques públiques, sumen excel·lència i proximitat. Són 50 anys de compromís d'institucions concertades i de la societat civil, que vertebren un model singular i referent de gestió de serveis de salut i social a Catalunya.

que el sistema sigui més sostenible, beneficia la població. “Pots tenir accés al metge que està desenvolupant un nou tractament o una nova prova diagnòstica, per exemple”, va opinar.

Per part seva, la professora de l'IESE va apuntar que aquests *hubs* d'investigació permeten atreure molt de talent i tenir professionals ben remunerats, cosa que redunda en benefici de l'estat del benestar, però va avisar que, per tal que tot aquest potencial eclosioni, cal que el sector públic aposti de debò per la col·laboració publicoprivada, i treballi en una relació basada en la confiança. “Si anem a totes, hi ha debats, com ara el de la concertació, que no hi tenen cabuda”, va defensar.

I és que la concertació és el que atorga la singularitat al model català. De fet, el 65% de la xarxa de provisió està concertada. Davant de determinats discursos que equiparen concertació amb privatització, la directora general de La Unió es va mostrar contundent: “Concertar no és privatitzar; és un model de gestió del servei públic que aporta i suma proximitat, innovació i excel·lència. A més de subratllar que la concertació forma part de la solució per fer front als reptes de futur, va afirmar que la concertació de salut a Catalunya és “una riquesa, perquè és estable, està compromesa amb el servei públic i està lluny de la publicació, però també de l'especulació”. Aquesta xarxa, va defensar el director de l'Institute for Healthcare Management d'EsadeGov, ha influït positivament, a més, en el funcionament dels centres de l'ICS.

Una xarxa, va assenyalar Fernández, apreciada tant pels professionals com pels ciutadans, un extrem que va confirmar Morros, que va informar que l'última *Enquesta de salut* de la Generalitat mostra que la satisfacció global dels ciutadans augmenta fins a puntuar-la amb un 8,45. El degà dels periodistes va destacar que la salut és una de les qüestions que més preocupen la població, tal com demostra el fet que els avenços mèdics estan entre les notícies més llegides. I, com va afegir Trilla, aquestes notícies generen nombroses trucades de familiars i pacients als hospitals interessant-se pel tractament en qüestió.

Morros va assumir la responsabilitat dels mitjans de contrastar i verificar les informacions amb els experts perquè no calguin determinades frases ni plantejaments que s'emeten amb l'única finalitat d'esgarrapar vots. “S'ha d'explicar bé i no enganyar”, va argumentar Peiró, després de mostrar preocupació pel “debat molt pervers” que s'està generant, i que arossegua de mala manera a la

←
Roser Fernández
Directora General de La Unió

“**Concertar no és privatitzar; és un model de gestió del servei públic que aporta i suma proximitat, innovació i excel·lència**”

→
Núria Mas
Professora d'IESE Business School i titular de la Càtedra Jaime Grego de Global Healthcare Management

“**Tenim el repte de formar bons professionals per respondre a les expectatives dels ciutadans i les necessitats del sector**”

←
Antoni Trilla
Metge consultor sènior de l'Hospital Clínic i degà de la Facultat de Medicina de la UB

“**La salut és una de les qüestions que més preocupen la població. Les notícies d'avenços mèdics estan entre les més llegides**”

→
Manel Peiró
Director del Institute for Healthcare Management de EsadeGov

←
Joan Maria Morros
Degà del Col·legi de Periodistes de Catalunya i cap d'Informatius de RAC1

sorra política un element “molt delicat” amb finalitats partidistes. En aquest punt, Fernández va fer referència als dos elements crítics que poden empènyer el sistema a la fallida. Un és l'econòmic, atès que les necessitats creixen més que no

Catalunya gaudeix d'un model singular amb protagonisme de la societat civil

“**Les dades són fonamentals. Retardar-ne l'ús afecta la salut de les persones i la competitivitat del país**”

“**Tant a Catalunya com a Espanya, tenim una administració sanitària que és més pròpia del segle XIX que no pas del segle XXI**”

ribi per unanimitat, perquè afecta el benestar de tots els catalans”, va declarar Morros. Al seu parer, no hi hauria d'haver un sol diputat o diputada que hi votés en contra, ni tan sols que s'abstingués. “Cal pensar a llarg termini, i no pas dir una frase que et solucioni la vida els quatre anys de legislatura”, va defensar.

Davant de la quimera d'aquest pacte polític, Fernández es va mostrar més esperançada que tiri endavant el pacte social que proposa La Unió. Un contracte de responsabilitat social per evitar i neutralitzar els elements partidistes en el qual hi hauria d'haver el Govern, les organitzacions sanitàries, els sindicats, el món local, els col·legis professionals i la ciutadania mateix, de manera que tots siguin corresponsables a l'hora de repartir de manera equilibrada els recursos

Més enllà de les dades, segons va exposar Mas, la solució és una atenció integrada, un pla individual amb el pacient i un acord amb el món local. A aquests elements, Trilla hi va sumar el fet de reforçar les polítiques de prevenció i els hàbits de vida saludable i una xarxa de derivacions entre centres per evitar que el criteri de proximitat no acabi comportant desigualtats. Com a degà de la Facultat de Medicina de la UB, va assegurar que el gran repte és formar els millors professionals i, en un diàleg amb el sector i la societat, adaptar currículums perquè els futurs metges surtin amb prou eines i coneixements per respondre a les seves expectatives.

La salut és el tercer sector productiu en generació de valor afegit i ocupació